

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

's-Gravenhage.
Javastraat 68

F-14704/18
6 DEC. 1954

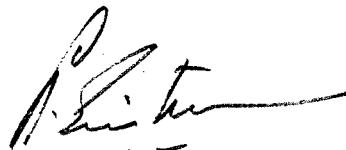
No. : 257972
Bijl. : vier

GEHEIM

Betr. : Activiteit van Surinaamse
nationalisten in Nederland

Met verwijzing naar mijn schrijven van 12 Juli j.l., No. 238288, heb ik de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden copie van mijn brief met bijlagen van heden, No.257972, gericht aan de Minister van Binnenlandse Zaken, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr L. Einthoven.

Aan Zijne Excellentie
de Minister President,
te
's-GR A V E N H A G E.

GEHEIM RAPPORT

Page: 2

De reeds geruime tijd bij de vereniging "Ons Suriname" te Amsterdam bestaan hebbende plannen om een orgaan uit te geven zijn de vorige maand tot uitvoering gekomen; verschenen is toen het eerste nummer van "de Koerier". In "Een woord vooraf" heeft de redactie ter inleiding een uiteenzetting gegeven over het doel, dat met het blad wordt beoogd. Ter bekorting moge terzake verwezen worden naar de hiernevens gevoegde copie van het titelblad.

Over het algemeen geeft de inhoud van het blad, grotendeels ontleend aan persberichten, geen aanleiding tot opmerkingen behoudens een artikel over het beleid van de Procureur-Generaal te Paramaribo onder het hoofd "Autonoom Suriname", waarvan mede een copie hierbij is gevoegd. Ook naar de inhoud hiervan moge ter bekorting verwezen worden.

In het één dezer dagen verschenen November-nummer (No.2) van "de Koerier" is een beschouwing gewijd aan het "Statuut" in verband met de afkondiging daarvan op 15 December a.s. In het betreffende artikel wordt opgemerkt, dat het Surinaamse volk thans zal leven onder een rechtsorde die zij niet kent en waarvan het waarschijnlijk is dat, indien deze rechtsorde aan een referendum onderworpen zou worden, "het Surinaamse volk zou weigeren deze staatkundige en culturele onderschikking te aanvaarden".

Dezerzijds bestaat de indruk, dat de bekende communistisch georiënteerde O.E.G.M. HUISWOUD, lid van de redactie van "de Koerier" en hoofdbestuurslid van "Ons Suriname" in de eerste plaats betrokken is bij het bepalen van de inhoud van het maandblad. Blijkens een recente uitlating van hem - aldus een betrouwbaar bericht - mag "de Koerier" geen politiek blad zijn maar de inhoud moet toch zodanig zijn, dat de lezers worden beïnvloed.

Sedert de aanvaarding van het "Statuut" heeft de Vereniging "Ons Suriname" naar buiten praktisch geen activiteit ontwikkeld. Dat de vereniging een politieke organisatie blijft is onlangs nog gebleken. Het hoofdbestuur heeft namelijk op een desbetreffende vraag van het bestuur der Afdeling Zuid-Holland ('s-Gravenhage) geantwoord, dat "Ons Suriname" "zich principieel en consequent zal blijven bewegen op politiek-staatkundig terrein" wat de bedoelde afdeling evenwel niet wenst.

Deze uiteenlopende standpunten hebben ertoe geleid, dat de afdeling Zuid-Holland zich heeft afgescheiden en omgevormd tot een nieuwe vereniging met name "Srenang Kondre" (Het land van Suriname), welke zich uitsluitend wil bewegen op cultureel en sociaal gebied. Het lidmaatschap staat open voor elke Surinamer in Nederland.

Van deze gelegenheid moge tevens gebruik worden gemaakt mede te delen, dat de fel nationalistisch gezinde Mr E. BRUMA, hoofdbestuurslid van "Ons Suriname" en voorzitter van de Surinaamse culturele vereniging "Wie Eegie Sanie" te Amsterdam, voornemens zou zijn in de loop van de eerstvolgende maanden naar Suriname te vertrekken. Hij heeft het plan d.t.l. een gelijknamige vereniging op te richten zoals die ook reeds bestaat in de Nederlandse Antillen (Curaçao en Aruba).

De vereniging "Wie Eegie Sanie" (Ons Eigen Goed) te Amsterdam heeft enige tijd geleden de aandacht getrokken door zich met andere Surinaamse verenigingen d.t.s. te verzetten tegen de aanvaarding van het "Statuut". Over het algemeen kan gezegd worden, dat het verenigingsbestuur zeer actief is. Geregeld worden te Amsterdam bijeenkomsten gehouden voor de leden (studenten en andere jeugdige personen), o.a. met het oogmerk leiders te vormen, die zich behoorlijk kunnen uitdrukken. Er worden echter niet uitsluitend culturele vraagstukken behandeld. Integendeel, ook staatkundige en economische onderwerpen vinden behandeling. Het streven is verder duidelijk afgestemd op de nationalistische gevoelens en gericht op de nationale bevrijding benevens op de zgn. opbouw van Suriname, waaraan actief moet worden deelgenomen. Het is bekend, dat de voorzitter Mr E. BRUMA de opvatting huldigt, dat de leden van "Wie Eegie Sanie" ook moeten leren wat de verschillende politieke denkbeelden zijn. Met betrekking tot het communisme heeft hij zich uitgelaten van oordeel te zijn, dat deze ideologie en het nationalisme niet verenigbaar zijn. Hij heeft in dit verband blijk gegeven een aanhanger te zijn van de met het communisme gebroken hebbende neger Richard WRIGHT, die onlangs te Amsterdam voor "Wie Eegie Sanie" een lezing heeft gehouden.

1-12-1954.

ORGAAN VAN DE WERKCOMMISSIE VER. 'ONS SURINAME'

1e Jaargang - No. 1

October, 1954

EEN WOORD VOORAF

Het is een oud gebruik, dat men bij de geboorte van een kind de nieuwe wereldburger een zegewens op zijn pad door het leven meegest. En zo gaan alle nieuwe scheppingen met de beste wensen de wereld in. Evenals bij de mensen stellen wij de vraag van het "Waarom?" - wat is het doel? Een korte uiteenzetting is nodig om de leden van de vereniging "Ons Suriname" en de talrijke vrienden die wij hebben doel en opzet van ons nieuw orgaan toe te lichten.

Gezien de doelstellingen van de vereniging Ons Suriname en de taak van de Werkcommissie, hebben een groot aantal leden gemeend dat het noodzakelijk is gebruik te maken van de ons statutair gegeven mogelijkheden om in het belang van het Surinaamse vaderland en de Surinaamse gemeenschap in Nederland te werken. De band tussen de Surinamers onderling dient versterkt te worden en het saamhorigheidsgevoel vergroot. Geen rechtgeaarde Surinamer zal mogen aarzelen te strijden als het gaat om de belangen van zijn land en zijn volk.

De redactie van ons orgaan, voortgekomen uit de Werkcommissie van de vereniging Ons Suriname, is de mening toegedaan dat een publicatie als het onderhavige een uitstekend eerste begin kan vormen tot een beter begrip van Suriname. De inhoud zal daarom afgestemd zijn op het economische-, politieke-, sociale- en culturele gebeuren in Suriname. Hiernaast ook nog de behandeling van dezelfde vraagstukken in andere delen van de wereld i.h.b. in de koloniale en afhankelijke gebieden.

Wat het nieuws betreft moet niet worden verwacht dat wij de plaats zullen gaan innemen van Uw huiskrant, dat wij met het laatste nieuws of met sensatie zullen komen, maar eerder met dat nieuws dat belangrijk is, voorzien van commentaar. De hoge materiaalkosten en de kleine oplage hebben het onmogelijk gemaakt de prijs lager te stellen, maar wij voelen ons echter verzekerd van Uw belangstelling en steun. Wij doen een beroep op alle Surinamers en vrienden van Suriname zich op dit blad te abonneren en het verder te propageren.

DE REDACTIE

WORDT LID VAN DE VER. ONS SURINAME: BETAALT UW CONTRIBUTIE OP TIJD:

AUTONOOM SURINAME

Met verbazing namen wij kennis van het bericht in een Surinaamse krant betreffende een recente uitspraak van de Procureur-Generaal van Suriname, Mr de Niet. De Procureur-Generaal zou verklaard hebben:

1. dat er tegen toelating van uit de Antillen afkomstige Surinamers geen bezwaar bestaat - 2. dat er tegen deze Surinamers een soepel standpunt zal worden ingenomen, mits men zich behoorlijk gedraagt en er geen kwade elementen onder schuilen - 3. dat hij (de Procureur-Generaal) zich het recht voorbehoudt van weigering van toelating of uitzetting op grond van criminele of politiek ongunstige gedragingen.

Het is dus mogelijk dat in het "rijksdeel" Suriname een Nederlander kan beslissen welke landskinderen mogen repatriëren. De verklaring van de P.G. doet de volgende vragen rijzen: Wat zijn politiek ongunstige gedragingen? Is het soms zo, dat de P.G. zelf de criteria hiervan bepaalt of geschiedt dit in Den Haag? De bedreiging slechts te worden toegelaten, indien men zich behoorlijk gedraagt, betekent dat "onze" P.G. slecht gedrag verwacht van de terugkerende Surinamers. Betekent dit alles dat de strijd tegen de Surinaamse nationale aspiraties in een nieuwe fase is gekomen?

Suriname vertoont thans het beeld van een (op papier) gelijkwaardig rijksdeel, waar echter een niet-Surinamer bepaalt wie zich behoorlijk gedraagt en wie politiek-ongunstig is. Interessant is het nog erop te wijzen dat, volgens artikel 3 lid f van het Statuut de toelating en uitzetting van Nederlanders (dus ook Surinamers) een Koninkrijksaangelegenheid is. Dit betekent dus, dat na het in werking treden van het Statuut deze (dictatoriale) bevoegdheden van de P.G. aan de Rijksregering komen. De Surinaamse landsregering is volgens het Statuut niet bevoegd een dergelijke zaak te regelen.

Zijn wij baas in eigen huis?

("de Koerier" van October 1954)